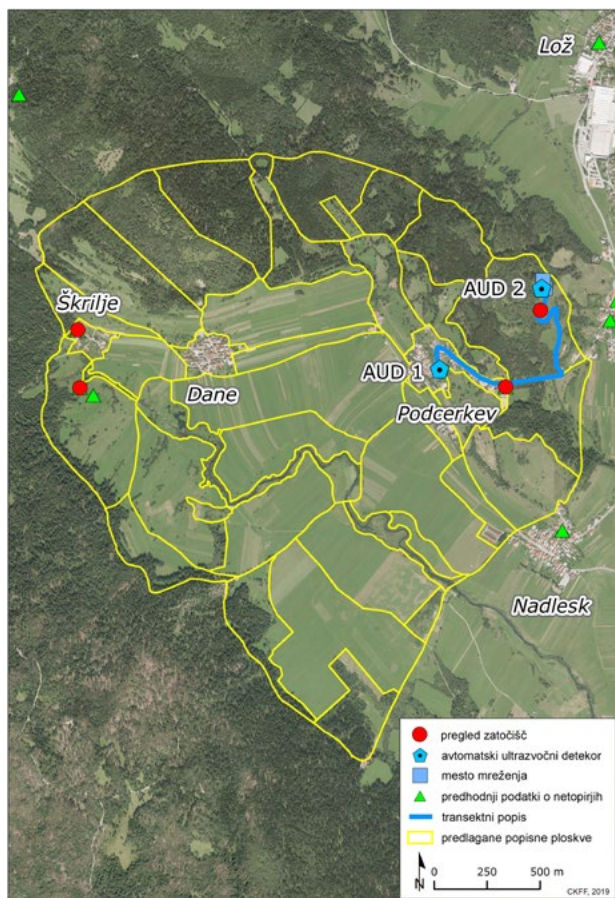

Netopirji severnega dela Loške doline oz. rezultati popisa akcije "BioJuriš" – Podcerkev 2019

Primož Presetnik in Eva Pavlovič

Standardni uvod: Herpetološko društvo Slovenije (SHS) je s 17. na 18. maj 2019 ponovno organiziralo 24-urno popisovanje organizmov. Tokrat smo popisovali na Notranjskem, na malo večjem območju kot lani in, ki je segalo od vasi Podcerkev na vzhodu in do vasi Škrlje na zahodu, sledilo pa je potoku Obrh. Sedaj že lahko rečemo: "kot že tradicionalno", si lahko skupne rezultate za vse raziskovane skupine ogledate na spletnih straneh SHS, seznam vrst in karto najdišč pa na straneh Centra za kartografijo favne in flore (CKFF).

SLIKA 16. Mesta raziskav netopirjev med akcijo "BioJuriš" - Podcekev 2019.

Območje popisovanja (Slika 16) je kar samo ponujalo zapeljivo jamo Golobino, pa še dve cerkvi – tako ljuba okolja netopircev za začetne raziskave. Samo da je bilo tem mestom v preteklosti že namenjene kar nekaj pozornosti (Tabela 2), pregledali smo jih že med Raziskovalnim taborom študentov biologije Cerknica 2006 (Presetnik 2013). Kasneje pa smo se v okviru državnega monitoringa netopirjev posvetili mreženjem pred jamo Golobina (Presetnik in sod. 2007–2017). Pa še kakšno samostojno mreženje bi se našlo. Tako da smo tudi tokrat prihajali le z namenom dopolnit spisek vrst netopirjev tega območja. Vendar smo bili prepričani, da bo to mala malica, saj moramo le z detektorjem malo pomahati po zraku, pa bomo imeli gotovo par novih vrst za območje.

TABELA 2. Seznam netopirjev, zabeleženih na izbranem območju "BioJuriša 2019".

VRSTA	RTŠB 2006	MONITORING NETOPIRJEV 2007-2017	BIOJURIŠ 2019
1 MALI PODKOVNJAK (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	+	+	+
2 VELIKI PODKOVNJAK (<i>R. ferrumequinum</i>)	+	+	+
3 NAVADNI NETOPIR (<i>Myotis myotis</i>)	+	+	-
4 RESASTI NETOPIR (<i>M. nattereri</i>)	+	+	+
5 VEJICATI NETOPIR (<i>M. emarginatus</i>)	-	+	-
6 BRKATI NETOPIR (<i>M. mystacinus</i>)	+	+	+
7 OBVODNI NETOPIR (<i>M. daubentonii</i>)	-	+	-
8 NAVADNI MRAČNIK (<i>Nyctalus noctula</i>)	-	-	+
9 MALI NETOPIR (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	-	-	+
10 DROBNI NETOPIR (<i>P. pygmaeus</i>)	-	-	+
11 BELOROBI/NATHUSIJEV NETOPIR (<i>P. kuhlii/nathusii</i>)	-	-	+
12 SAVIJEV NETOPIR (<i>Hypsugo savii</i>)	-	+	-
13 SEVERNI NETOPIR (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	-	-	+
14 POZNI NETOPIR (<i>E. serotinus</i>)	-	-	+
15 RJAVI UHATI NETOPIR (<i>Plecotus auritus</i>)	-	+	+
16 USNJEBRADI UHATI NETOPIR (<i>Pl. macrobullaris</i>)	+	+	+
17 ŠIROKOUHI NETOPIR (<i>Barbastella barbastellus</i>)	-	+	+
SKUPAJ	6	11	13

Tako se je tudi zgodilo. Vreme se je dan prej razjasnilo in za ta letni čas nizkim temperaturam navkljub (npr. ob 21:30 je bilo 9 °C) so netopirji letali, nekateri pa so se poizkušali tudi prehranjevati. Mrežili smo okoli zajetja in nad bližnjo gozdno stezo na vrhu smučišča Ulaka oz. malo severneje od markantnega spomenika. Že preko dneva smo od zunaj pokukali v ta spominski prostor na žrtve okupacije iz Loške doline, vendar tam nismo videli ne netopirjev, ne sledov njihove prisotnosti. Zvečer so se v

mreže zapletli trije shirani (3,5–4,0 g) brkati netopirji, zvoki heterodinih detektorjev pa so nam sporočali, da so bili v okolici pogosti severni netopirji. To so nam potrdili tudi posnetki avtomatičnih ultrazvočnih detektorjev, od katerih smo imeli enega vso noč nastavljenega pri zajetju, drugega pa sredi vasi Podcerkev (Tabela 3). Pričakovano je bila netopirska aktivnost večja pri zajetju. Tam smo pogosto posneli tudi male podkovnjake in jih naslednji dan tudi našli v obeh cerkvah na raziskovanem območju, znano pa je, da ti kotijo tudi še v kateri od drugih bližnjih cerkva. Med pregledom ene izmed obiskanih stavb bi se skoraj zgodila nesreča, ker nekdo ni bil dovolj pazljiv oz. je bil pretežak. Je pa res, da naši zapiski že iz leta 2006 za isto stavbo pravijo “pazljivo, slabe lestve”. Nekateri udeleženci so čez dan obiskali še jamo Golobino oz. so se že predhodni večer sprehodili od spomenika na Ulaki do središča vasi Podcerkev in pri tem z detektorjem popisovali leteče netopirje.

TABELA 3. Primerjava vrstne sestave in števila mimoletov (posnetkov) netopirjev z avtomatičnimi ultrazvočnimi detektorji na dveh različnih mestih v noči med 17. in 18. majem 2019.

VRSTA OZ. TAKSON NETOPIRJEV	DVORIŠČE HIŠE PODCERKEV 24 (AUD 1)	ZAJETJE S OD SPOMENIKA NA ULAKI (AUD 2)
MINIMALNO ŠT. VRST NETOPIRJEV	6	10
ŠTEVILO POSNETIH MIMOLETOV	37	247
MALI PODKOVNJAK (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	-	81
RESASTI NETOPIR (<i>Myotis nattereri</i>)	4	-
VRSTA RODA NAVADNIH NETOPIRJEV (<i>Myotis</i> sp.)	5	51
NAVADNI MRAČNIK (<i>Nyctalus noctula</i>)	-	1
VRSTA IZ RODOV <i>Nyctalus/Vespertilio/Eptesicus</i>	-	9
MALI NETOPIR (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	4	12
DROBNI NETOPIR (<i>P. pygmaeus</i>)	2	2
BELOROBI/NATHUSIJEV NETOPIR (<i>P. kuhlii/nathusii</i>)	4	14
SEVERNI NETOPIR (<i>Eptesicus nilssonii</i>)	17	47
POZNI NETOPIR (<i>E. serotinus</i>)	-	6
RJAVI UHATI NETOPIR (<i>Plecotus auritus</i>)	-	3
USNJEBRADI UHATI NETOPIR (<i>Pl. macrobullaris</i>)	1	-
ŠIROKOUHI NETOPIR (<i>Barbastella barbastellus</i>)	-	19
VRSTA IZ DRUŽINE <i>Vespertilionidae</i>	-	2

Zaključujemo torej, da smo bili ponovno uspešni (kakopak, bi pripomnil udeleženec “plazilčarske” sekcije), saj smo spisek 11 vrst netopirjev, znanih za to območje, podaljšali za 6 (Tabela 2). Pa čeprav spisek vrst sedaj obsega 17 netopirjev, na severnem delu Loške doline gotovo živi še več vrst netopirjev. Na primer gozdne vrste, velikouhega netopirja, še nismo dobili ...

SLIKA 17. Samec brkatega netopirja (*Myotis mystacinus*) pri vodnem zajetju na hribu Ulaka. (foto: Živa Bombek).

Če koga zanima, smo se popisa udeležili urejeno po imenih: Eva, Jasmina, Klemen, Nika, Primož, Simon, Tea in Živa, oz. po priimkih: Bombek, Knapič, Koselj, Kotnik, Krivec, Pavlovič, Presetnik in Zidar.

VIRI

CKFF: http://www.bioportal.si/projekti_podatki.php

Presetnik P, 2013. Poročilo o delu skupine za netopirje. V: Presetnik, P. (ur.), Raziskovalni tabor študentov biologije Cerknica 2006, str. 60–63, Društvo študentov biologije, Ljubljana.

Presetnik P. in sod., 2007–2017. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. [Naročnik: Republika Slovenija, Ljubljana.] (več poročil)

SHS: <http://bioblitzslovenija.weebly.com/bioblitz-slovenija.html>